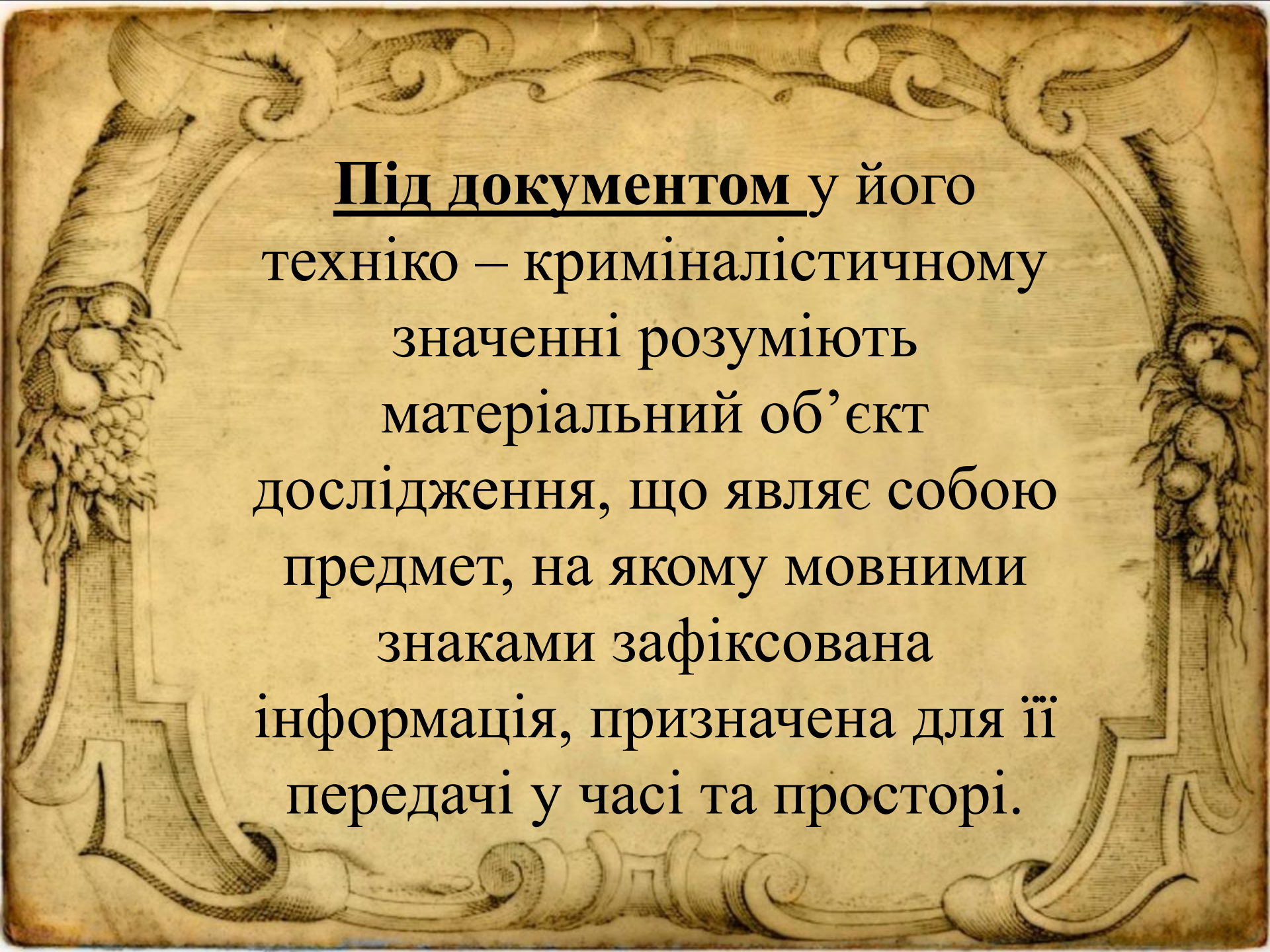

ДОСЛІДЖЕННЯ ЧАСТКОВОЇ ПІДРОБКИ ДОКУМЕНТІВ

Під документом у його
техніко – криміналістичному
значенні розуміють
матеріальний об'єкт
дослідження, що являє собою
предмет, на якому мовними
знаками зафіксована
інформація, призначена для її
передачі у часі та просторі.

Документи – це штучні
(створені людиною) предмети
матеріального світу, головне
призначення яких – містити
інформацію та передавати її у
часі та просторі. Ці якості
документа забезпечуються
його реквізитами та
матеріалами.

Реквізити документа:

- відбитки друкарських форм (друкарського шрифту, машинописного шрифту, штампів, печаток тощо);
- рукописні тексти (записи у вигляді тексту, підпису, цифрові та інші позначення);
- фотознімки на документах;
- позначення компостерів та інші відмітки, нанесені перфорацією або іншим способом, крім відтисків друкарських форм, або такі, що нанесені від руки.

Як відомо, підробка документів буває
повна та часткова (внесення змін у
первісний зміст документів)

Розрізняють способи часткової підробки:

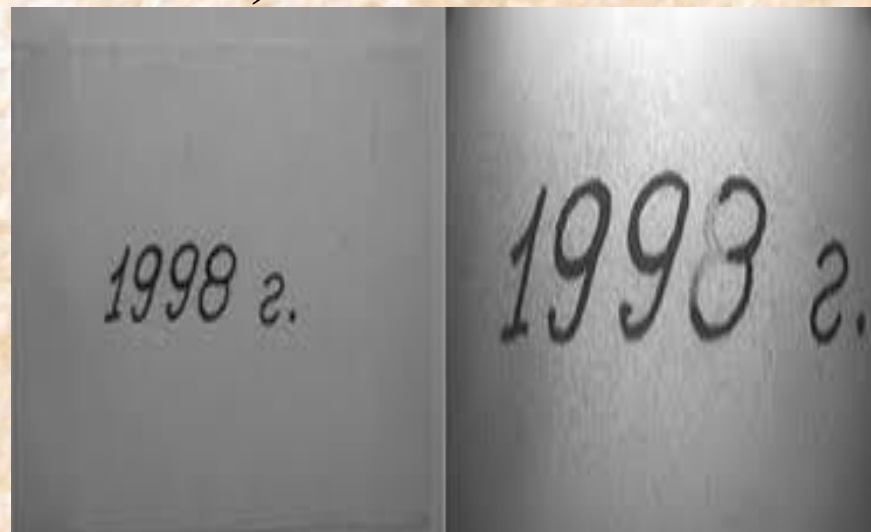
- ❑ дописка (додрукування);
- ❑ механічна підчистка;
- ❑ хімічне травлення, змивання;
- ❑ заміна частин документа, переклеювання фотознімків.

Дослідження документів з метою виявлення підчистки

Дописування – спосіб зміни первісного змісту документа, за якого нові записи або окремі штрихи (елементи літер, цифр та інших позначок) вносяться у вільні місця документа (поміж рядками, словами та знаками).

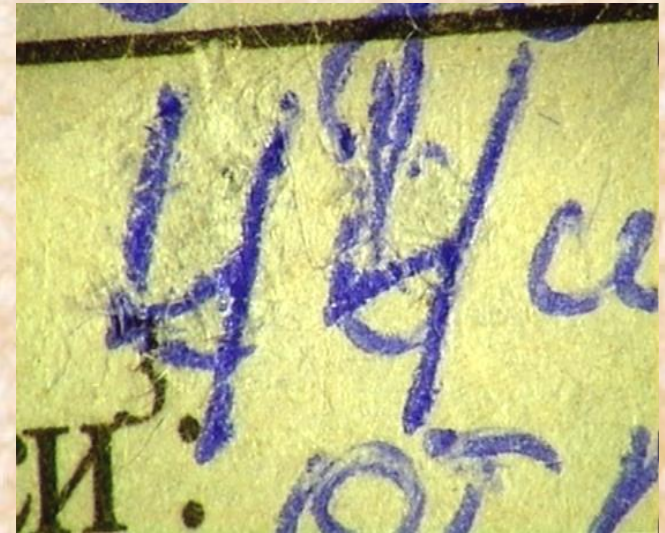
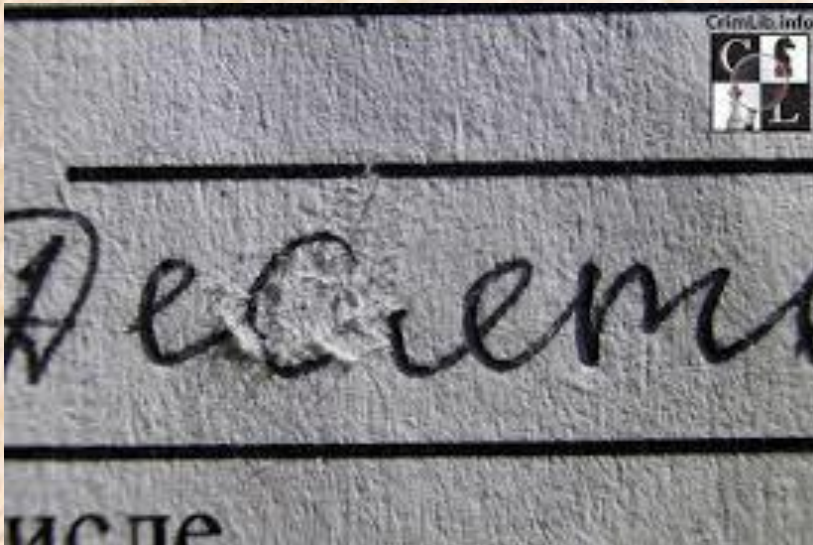

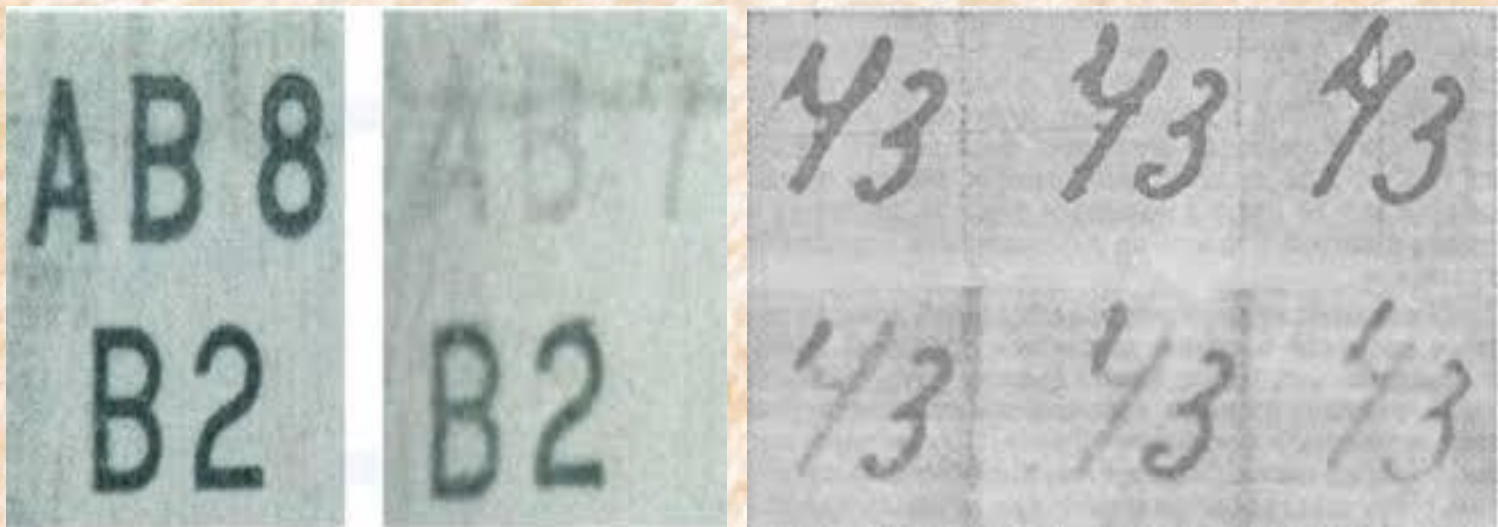
Виявлення підчистки та дописки у документі

Підчистка – один зі способів зміни первісного змісту документа, при якому штрихи, знаки або слова видаляються механічними засобами (тертям гумкою або за допомогою голки, леза тощо).

Травлення – у техніко – криміналістичному дослідженні документів один зі способів зміни змісту документа, за якого штрихи знебарвлюються під дією хімічних реактивів. При травленні речовина штрихів не видаляється з документа, а стає невидимою.

Методи виявлення механічної підчистки у документі

Серед об'єктів, що
направляються на
експертизу, значну
кількість становлять
документи, у яких
замінюються фотокартки,
аркуші або окремі
частини

Фрагмент сторінки паспорта громадянина України з фото

При повній заміні фотознімка
на його місце наклеюють нову
фотокартку з іншого документа.

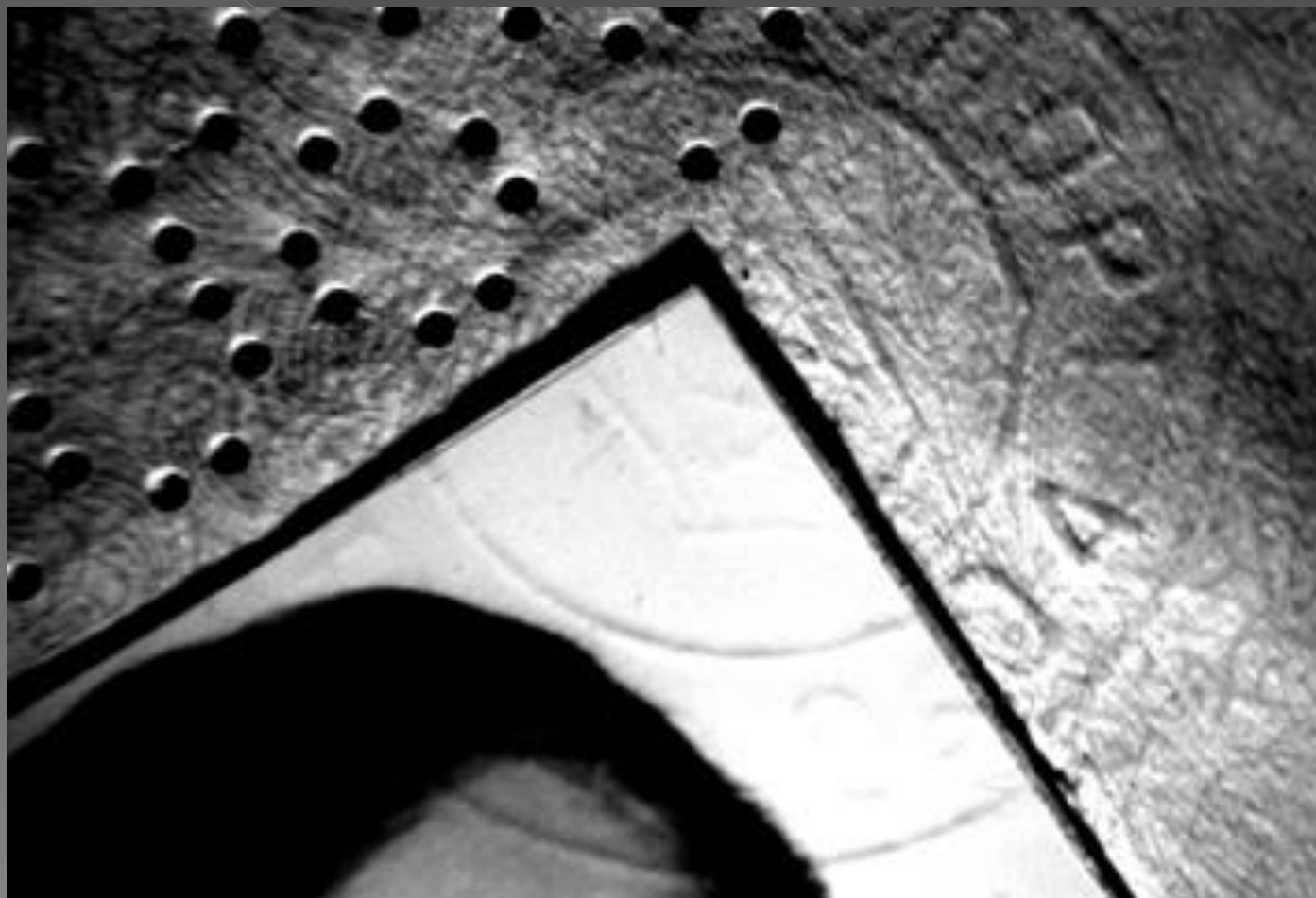

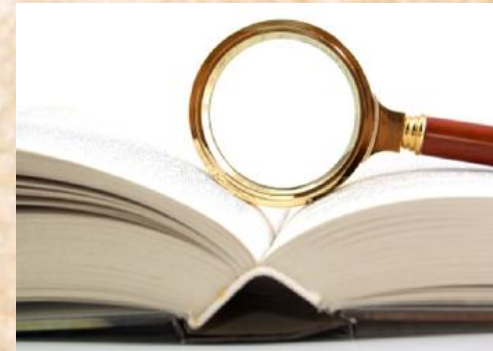
Часткову заміну фотознімка здійснюють по лінії ободка відбитка: робиться розріз, потім видаляють частину фотокартки із зображенням особи власника документа, а на це місце наклеюють відповідний фрагмент фотокартки іншої особи.

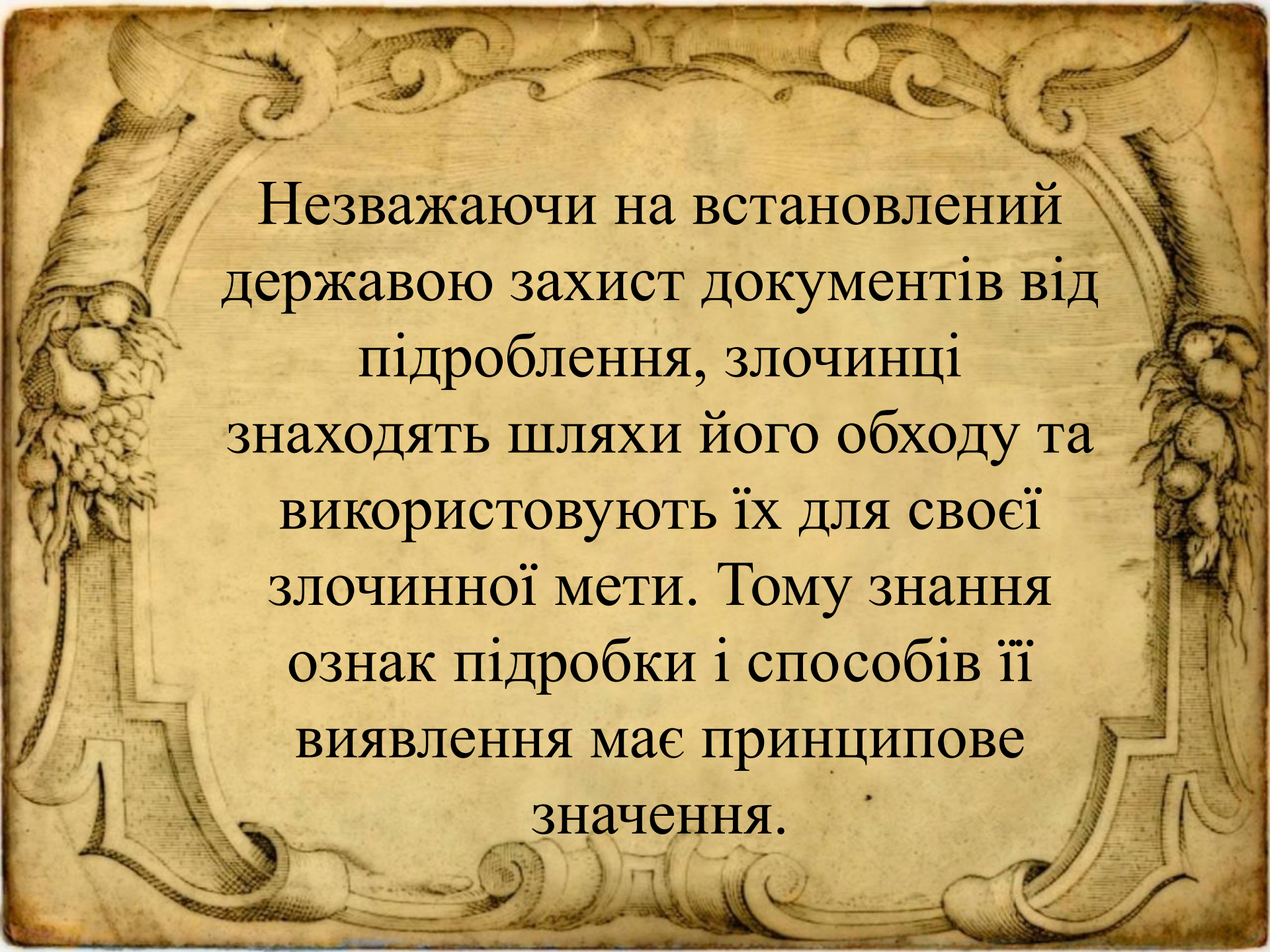

Збільшене зображення фрагменту сторінки
паспорта з ознаками переклейки фото

Заміна аркушів є одним зі способів зміни змісту тексту в документі. У документах, що складаються з кількох аркушів, найчастіше виривають подвійний аркуш і замінюють його подібним, але взятим з іншого документа. Іноді у документі замінюють не подвійний, а одинарний аркуш або його частину.

Незважаючи на встановлений державою захист документів від підроблення, злочинці знаходять шляхи його обходу та використовують їх для своєї злочинної мети. Тому знання ознак підробки і способів її виявлення має принципове значення.

Дякую за
увагу!

